

**РОЗДІЛ II. СУСПІЛЬНІ КОМУНІКАЦІЇ
ТА МОВНІ УНІВЕРСАЛІЇ**

УДК 327.54(4-6ЄС)"20":004.91

Ігор Левченко,

аспірант за спеціальністю 291 «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії»,

ПВНЗ «Київський університет культури»,

ilevcenko079@gmail.com,

ORCID ID: 0009-0004-5961-2447

DOI 10.29038/2524-2679-2025-01-43-54

**ЗАХОДИ ЦИФРОВІЗАЦІЇ В КОНТЕКСТІ МІГРАЦІЙНОЇ
ПОЛІТИКИ ХХІ СТ.**

У статті розглянуто проблематику впливу цифровізації на міграційні процеси. На прикладі Європейського Союзу простежено вжиті заходи для покращення методів цифровізації з метою запобігання перетину кордону нелегальними мігрантами. З'ясовано роль цифровізації в низці дискурсів і практик, що пов'язані з міграцією, зокрема посиленні цифрового контролю. Уточнено поняття цифрової трансформації в контексті особливостей міграційних процесів і запропоновано визначення засобів цифровізації міграційної політики як використання інноваційних інформаційно-комунікаційних технологій (від соціальних медіа, інформаційних онлайн-порталів для мігрантів, порталів пошуку роботи для трудових мігрантів, державних послуг у цифровому форматі до систем біометричної ідентифікації, автоматизованих зчитувачів паспортів і програмного забезпечення для розпізнавання облич та ін.) задля забезпечення ефективної міграційної політики на сучасному етапі. Проаналізовано особливості використання соціальних мереж в контексті міграційної політики ЄС. Виявлено, що на сучасному етапі цифрові технології позиціюються як невід'ємні інструменти для мігрантів, оскільки допомагають орієнтуванню в складних міграційних подорожах, процесах поселення та інтеграції в нові суспільства. Від доступу до інформації й послуг до підтримки соціальних зв'язків і захисту своїх прав цифрові практики мігрантів відіграють ключову роль у формуванні їхнього досвіду та траєкторій у приймаючих країнах. Розглянуто діяльність двох комплексних систем реєстрації й спостереження

– Шенгенську інформаційну систему (SIS) і Запит на додаткову інформацію при національних в'їздах (SIRENE). Констатовано, що завдяки застосуванню потужностей цифрових технологій Європейський Союз може продовжувати зміцнювати свої кордони, сприяти регіональній інтеграції, безпечній і безперервній мобільності через різноманітні ландшафти. Акцентовано на наявності низки дискусійних питань щодо специфіки використання цифрових інструментів у міграційному контролі, зокрема йдеться про конфіденційність біометричних даних, потенційні ризики витоку даних або кібератак, відмінності в технологічній інфраструктурі між державами-членами й ін.

Ключові слова: міграційна політика, цифровізація, інформаційно-комунікаційні технології, цифровий контроль, соціальні мережі, цифрові інструменти.

Ihor Levchenko,
PVNZ «Kyiv University of Culture»,
ORCID ID: 0009-0004-5961-2447

DIGITALIZATION MEASURES IN THE CONTEXT OF MIGRATION POLICY OF THE 21ST CENTURY

The article examines the issue of the impact of digitalization on migration processes. Using the example of the European Union, measures taken to improve digitalization methods in order to prevent illegal border crossing by migrants are traced. The role of digitalization in a number of discourses and practices related to migration is clarified, in particular, the strengthening of digital control. The concept of digital transformation is clarified in the context of the specifics of migration processes and a definition of means of digitalization of migration policy is proposed as the use of innovative information and communication technologies (from social media, online information portals for migrants, job search portals for labor migrants, public services in digital format, to biometric identification systems, automated passport readers and facial recognition software, etc.) in order to ensure effective migration policy at the current stage. The features of the use of social networks in the context of EU migration policy are analyzed. It is found that at the current stage, digital technologies are positioned as indispensable tools for migrants, as they help navigate complex migration journeys, settlement processes and integration into new societies. From accessing information and services to maintaining social ties and defending their rights, migrants' digital practices play a key role in shaping their experiences and trajectories in host countries. The work of two comprehensive registration and surveillance systems is examined: the Schengen Information System (SIS) and the Request

for Supplementary Information at National Entry (SIRENE). It is found that by harnessing the power of digital technologies, the European Union can continue to strengthen its borders, promote regional integration and secure and seamless mobility across diverse landscapes. The emphasis is on the existence of a number of debatable issues regarding the specifics of the use of digital tools in migration control, in particular, the confidentiality of biometric data, potential risks of data leakage or cyberattacks, differences in technological infrastructure between member states, etc.

Key words: migration policy, digitalization, information and communication technologies, digital control, social networks, digital tools.

1. ВСТУП

Постановка проблеми. Цифровізація міграційної політики протягом останніх років стала однією з важливих тем закордонного й українського академічного виміру, що зумовлено поєднанням технологічних досягнень, зміни моделей міграції та політичних імперативів. Цифрова трансформація охоплює різні аспекти управління міграцією, уключаючи прикордонний контроль, надання притулку, зусилля щодо інтеграції та ін. Цифровізація стала трансформаційною силою прикордонного контролю в Європейському Союзі, пропонуючи низку переваг, зокрема покращену безпеку, спрощення законних подорожей та ефективність діяльності. Однак реалізація повного потенціалу заходів цифровізації в контексті міграційної політики вимагає ретельного розгляду наслідків конфіденційності, технологічної вразливості й необхідності ефективних структур управління для забезпечення прозорості, підзвітності та дотримання правових й етичних стандартів. А це актуалізує важливість подальшої розробки заявленої проблематики.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Однією з пріоритетних тем на сучасному етапі є дослідження різноманітних аспектів використання цифрових технологій у галузях людської життєдіяльності. Інтегрування цифрових інструментів у міграційні процеси неодноразово ставало об'єктом дослідження закордонних учених. Серед інших назовемо праці Д. Брудерс [1; 2], Д. Дімінеску [3; 4], М. Гвізарді [8], І. Хідаяті [10], Х. Хіллера [11], І. Козаченко [13], Дж. Олусегуна [16], М. Палмбергера [17], Р. Рамачандрана [18] та ін. Проте багато питань, котрі актуалізує означена проблематика, лишаються недостатньо висвітленими й потребують подальшого дослідження та уточнення.

Мета дослідження – виявити особливості застосування цифрових інструментів на сучасному етапі розвитку міграційної політики та

проаналізувати основні засоби, що сприяють ефективному цифровому контролю за міграційними процесами на прикладі Європейського Союзу.

Методи дослідження. Застосовано метод аналізу та синтезу, що посприяло уточненню теоретико-практичної сутності й специфіки цифровізації міграційних процесів; системний метод, завдяки якому виокремлено цілісну єдність цифрових елементів у системі міграційної політики як її складників і виявлення взаємозв'язків між ними; метод компаративного аналізу – для виявлення спільних та відмінних особливостей цифрового інструментарію сучасної міграційної політики.

2. РЕЗУЛЬТАТИ ДОСЛІДЖЕННЯ

Міжнародна міграція є значною тенденцією останніх років. Цифрова трансформація розглядається як безперервний процес, що впливає практично на всі сфери життя суспільства в усьому світі. Це мало великий вплив на міжнародну міграцію, що привело до появи нової ери цифровізованих міграційних процесів. На думку дослідників, цифрова трансформація дає змогу побудувати мережу між мігрантами, що уможливить взаємодію в «цифровому просторі» з різних географічних місць у реальному часі. Крім того, за допомогою цифровізації мігранти можуть реагувати на несподівані події, як-от: соціально-економічний розвиток, стихійне лихо, зміна клімату тощо, – вирішуючи змінити план міграції щодо часу й місця. У цьому контексті цифрову трансформацію визначено як «використання нових цифрових технологій (соціальних медіа, інформаційних онлайн-порталів для мігрантів, порталів пошуку роботи, призначених для трудових мігрантів, державних послуг у цифровому форматі)», щоб забезпечити суттєві покращення міграції для посилення досвіду трудових мігрантів або спрощення процесу міграції [16, с. 145].

Згідно з дослідженнями, інформаційно-комунікаційні технології значно розширили та збільшили можливості міграції, що мало величезний вплив на тенденції міграційної політики [10, с. 175]. Науковці стверджують, що прогрес у комунікаційних технологіях звільнив людям можливості для міграції. Технологія зробила для мігрантів доступнішими зв'язки до місця призначення через інтернет. Взаємодія в рамках комунікаційних технологій полегшує міграцію, зменшуючи витрати та ризики переїзду, а також допомагає змінити уявлення про мігрантів [5, с. 11].

Міграція та інформаційно-комунікаційні технології нерозривно пов'язані на різних рівнях. По-перше, соціологічні дослідження застосован-

ня ІКТ мігрантів завжди зосереджені на тріаді їхньої спільноти з приймаючої країни. У результаті дослідження ІКТ і міграції або зосереджуються на одному з трьох елементів, або включають усі три [13]. По-друге, на основі досвіду міграції можемо класифікувати специфіку застосування ІКТ таким чином:

- використання до міграції тими, хто ще не мігрував, для збору інформації про пункт призначення, налагодження стосунків, пошуку роботи й ін.;

- застосування ІКТ нещодавніми мігрантами пов'язано з процесами адаптації приймаючого суспільства;

- усталені мігранти, які використовують ІКТ із більш ніж п'ятирічним досвідом міграції. Ця категорія може включати мігрантів другого й третього поколінь [13]. По-третє, ІКТ та дослідження міграції можна класифікувати відповідно до методологічних принципів, які застосовуються в дослідженні. ІКТ дають змогу мігрантам створювати «віртуальні арени» й «публічні онлайн-сфери», де вони можуть формувати онлайн-спільноти. Як наслідок, дослідження ІКТ і міграції можуть зосередитися на онлайн-аспекті застосування ІКТ та використовувати лише методології онлайн-досліджень.

Протягом історії мігранти поклалися на різні форми медіа й комунікаційних технологій, щоб залишатися на зв'язку зі своїми сім'ями, громадами та місцями походження. До епохи цифрових технологій транснаціональні зв'язки підтримувалися через листи, газети, телефонні дзвінки й грошові перекази. Навіть у 60–70-ті рр. ХХ ст. трудові мігранти використовували записи голосу на касетах для спілкування, передвіщаючи сучасні цифрові голосові повідомлення. Поява цифрових технологій, зокрема смартфонів і платформ соціальних мереж, революціонізувала спосіб, завдяки якому мігранти залишаються на зв'язку [9, с. 14]. Мігранти швидко засвоїли нові медіа й стали вправними користувачами, що викликало дискусії про необхідність смартфонів для біженців під час їхніх подорожей. Незважаючи на те, що смартфони забезпечують зв'язок і доступ до життєво важливої інформації, вони також піддають біженців нагляду та контролю з боку влади. Перетин міграції й ІКТ породив дослідження цифрової міграції, які зосереджуються на тому, як ІКТ формують міграційні процеси. Науковці досліджують повсякденне застосування мігрантами ІКТ, державний нагляд і створення уявних спільнот за допомогою цифрових платформ. Цифрові діаспори, організовані в інтернеті, беруть участь у політичній активності та транскордонних ініціативах [17, с. 167]. В основу цифрових практик мігрантів покладено

пошук інформації й знань [18, с. 27]. Перш ніж вирушити в подорож, мігранти часто покладаються на цифрові платформи, такі як соціальні мережі, програми обміну повідомленнями та онлайн-форуми, щоб зібрати інформацію про маршрути міграції, політику країни призначення й доступні ресурси. Ці платформи слугують віртуальними центрами, де мігранти можуть отримувати доступ до оновлених даних у режимі реального часу, ділитись ідеєю та шукати поради в інших мігрантів, спільнот діаспори й гуманітарних організацій [4, с. 567]. Під час їхніх подорожей цифрові технології дають змогу мігрантам залишатися на зв'язку з близькими, отримувати екстрену допомогу та орієнтуватися на незнайомій місцевості. Мобільні пристрої, оснащені GPS, програмами для перекладу й картографічними службами, полегшують спілкування та навігацію, допомагаючи мігрантам подолати мовні бар'єри й знайти безпечний шлях. Крім того, платформи соціальних медіа надають мігрантам платформи для обміну історіями, пошуку підтримки та підвищення обізнаності про своє становище, посилюючи їхні голоси й мобілізуючи солідарність за кордоном [8, с. 578]. Онлайн-платформи слугують воротами до таких основних послуг, як житло, працевлаштування, освіта та охорона здоров'я, що дає змогу мігрантам отримувати доступ до інформації, подавати заявки й зв'язуватися з постачальниками послуг віддалено. Крім того, цифрові комунікаційні інструменти полегшують спілкування з урядовими установами, організаціями правової допомоги та громадськими групами, надаючи мігрантам можливість орієнтуватися в бюрократичних процесах і відстоювати свої права [11, с. 735]. Окрім практичної користі, цифрові технології також слугують простором для культурного самовираження, соціалізації й розбудови спільноти серед мігрантів. Платформи соціальних медіа, онлайн-форуми та віртуальні спільноти надають мігрантам можливість спілкуватися з однолітками, ділитися досвідом і відзначати свою культурну спадщину. Ці цифрові простори є джерелами підтримки, солідарності та стійкості, сприяючи почуттю приналежності й ідентичності перед обличчям переміщення та маргіналізації [14].

У складному ландшафті міграції Європа стає маяком різноманітності й інклюзивності, приваблюючи людей, які шукають притулку, можливостей і кращого життя. Однак управління потоком мігрантів є багатогранним викликом, який вимагає надійної системи реєстрації. Ця система є наріжним каменем європейського підходу до міграції, забезпечуючи як ефективну обробку мігрантів, так і захист їхніх прав. За своєю суттю європейська система реєстрації мігрантів розроблена

для забезпечення порядку та структури в умовах масових міграційних потоків. Після прибуття в європейську країну мігранти повинні пройти процес реєстрації, у якому записуються їхні особисті дані, уключаючи біометричну інформацію. Ці дані слугують для різноманітних цілей – від полегшення надання таких основних послуг, як охорона здоров'я й освіти, до надання можливості органам влади відстежувати міграційні тенденції та моделі. Ефективність є ключовою метою системи реєстрації, оскільки вона дає змогу органам влади своєчасно й організовано керувати потоком мігрантів. Завдяки спрощенню процесу реєстрації європейські країни можуть швидко ідентифікувати тих, хто потребує негайної допомоги, наприклад шукачів притулку, які тікають від конфлікту чи переслідувань. Ефективна система реєстрації також запобігає переповненості центрів прийому мігрантів і зменшує навантаження на місцеві громади, які займаються інтеграцією новоприбулих [6]. Однак, крім ефективності, європейська система реєстрації мігрантів повинна підтримувати принципи гуманності та гідності. Для багатьох мігрантів процес реєстрації є першою взаємодією з європейськими органами влади, і тому дуже важливо, щоб до них ставилися з повагою та співчуттям. Мовні бар'єри, культурні відмінності й травма переміщення можуть створювати труднощі під час процесу реєстрації, що підкреслює важливість надання належної підтримки та допомоги вразливим особам. Крім того, система реєстрації має надавати пріоритет захисту прав мігрантів, уключаючи їхнє право шукати притулку й бути вільними від дискримінації. Це потребує надійних гарантій проти свавільного затримання, депортації чи інших форм жорстокого поводження. Крім того, із даними, зібраними під час процесу реєстрації, потрібно поводитися відповідально, суворо дотримуючись правил захисту даних, щоб забезпечити конфіденційність і безпеку мігрантів [7]. Протягом останніх років Європа зіткнулася з кількома проблемами в управлінні міграцією – від політичної напруги до обмеження ресурсів. Однак, попри ці виклики, система реєстрації мігрантів залишається важливим інструментом для забезпечення порядку, справедливості й поваги до прав людини. Постійно вдосконалюючи цю систему, Європа може виконувати своє зобов'язання щодо надання захисту та можливості тим, хто її потребує, водночас сприяючи соціальній згуртованості й інтеграції в межах своїх різноманітних спільнот.

Так, наприклад, після прибуття до європейської країни шукачі притулку повинні пройти процес реєстрації, щоб офіційно заявити про свій намір шукати притулку. Цей процес зазвичай передбачає надання відповідним органам особистої інформації, зокрема біографічних даних

і причин для пошуку притулку. У багатьох випадках шукачі притулку також повинні пройти співбесіди, щоб оцінити достовірність їхніх заяв і визначити їхнє право на отримання статусу біженця. Традиційно шукачам притулку в Європі доводилося проходити складні бюрократичні процеси, пов'язані з паперовими формами, ручним введенням даних і тривалим часом очікування. Однак поява цифрових технологій змінила цей ландшафт, проклавши шлях до розвитку платформ онлайн-реєстрації, мобільних додатків і систем біометричної ідентифікації [19]. Цифрові системи реєстрації для шукачів притулку дають змогу особам подавати свої заяви про надання притулку в електронному вигляді, надавати ключову біографічну інформацію, підтверджуючі документи й докази переслідування або ризику. Ці системи зазвичай мають зручні для користувача інтерфейси, багатомовну підтримку та можливості відстеження в режимі реального часу, що дає змогу шукачам притулку контролювати хід розгляду їхніх заяв й отримувати своєчасні оновлення щодо свого статусу. Перехід до цифрових систем реєстрації для шукачів притулку пропонує низку переваг як для шукачів притулку, так і для органів влади. Для шукачів притулку цифрові платформи пропонують більшу зручність, доступність й автономність у доступі до процедур надання притулку, зменшення потреби в особистих візитах до реєстраційних центрів та мінімізацію бюрократичних перепон. Крім того, цифрові системи реєстрації можуть підвищити точність та ефективність збору й обробки даних, дозволяючи органам влади прискорити розгляд заяв про надання притулку, ідентифікувати вразливих осіб й ефективніше розподіляти ресурси.

Цифровізація посприяла революційним змінам у прикордонному контролі в Європі, докорінно перетворивши традиційні методи на передові технологічні рішення. Ця трансформація зазначила значні переваги, проблеми та наслідки для безпеки, мобільності й управління на всьому континенті. Однією з найбільш виражених переваг цифровізації є її внесок у посилення заходів безпеки на кордоні. Такі технології, як системи біометричної ідентифікації, автоматизовані зчитувачі паспортів і програмне забезпечення для розпізнавання облич, значно підвищили точність та надійність перевірки особи. Ці системи не тільки спрощують процес для законних мандрівників, але й дають змогу органам влади ефективніше ідентифікувати осіб із підробленими документами або підозрілим минулим.

Значний вплив на міжнародну політику міграції та особливо на сек'юритизацію міграції, яка ще мало зрозуміла, але впливає на політику

й переміщення населення з наслідками для майбутнього, здійснила пандемія COVID-19. Пандемія посилила наявну сек'юритизацію мігрантів і міграційний контроль та водночас створила кращу видимість для працівників-мігрантів, прав і зв'язків діаспори з країнами походження. Декілька механізмів сприяли сек'юритизації дискурсів та практик, пов'язаних із міграцією, особливе значення серед яких мають заходи цифровізації, що посилили цифровий контроль. Європейський Союз (ЄС) почав експериментувати над тим, як покращити методи цифровізації, щоб запобігти перетину нелегальних мігрантів і покращити кордони Шенгену [12, с. 245].

Цифровізація також сприяла більшому обміну інформацією та координації між державами-членами Європейського Союзу через такі платформи, як Шенгенська інформаційна система (SIS). SIS діє як центральна база даних для обміну інформацією в реальному часі про розшукуваних осіб, зниклих безвісти, викрадене майно й інші сповіщення, пов'язані з безпекою. Таке безперервне спілкування та співпраця між правоохоронними органами через кордони мають вирішальне значення для запобігання транскордонній злочинності, тероризму й нелегальній імміграції [15].

Потрібно зазначити, що в Шенгенській зоні діють дві комплексні системи реєстрації та спостереження – Шенгенська інформаційна система (SIS) і Запит на додаткову інформацію при національних в'їздах (SIRENE). SIS, яка наразі працює, але переглядається й переробляється для розширеного ЄС, складається з центральної бази даних (C-SIS) і національних баз SIS (N-SIS) у всіх країнах Шенгенської угоди. SIS символізує інтеграцію людини й машини в судові процеси та протягом багатьох років була розширена, щоб охопити більше людей і категорій даних. Ключові принципи SIS уключають визначення доступу до Шенгенської зони на основі нереєстрації як «небажаного», гармонізацію віз між державами-членами та мінімізацію перевірок у межах Шенгенської зони після в'їзду. Її головна мета — підтримувати громадський порядок і безпеку за допомогою інформації, переданої системи. SIS зберігає інформацію про осіб та об'єкти в п'яти категоріях, зосереджуючись насамперед на небажаних іноземцях із метою відмови у в'їзді до Шенгенської зони й на втрачених або викрадених документах, що посвідчують особу. Дані, які вводяться в SIS, уключають таку основну інформацію, як ім'я, дата народження, фізичні характеристики й причини попередження. Система працює за принципом «попадання/незбігання», причому звернення ініціюють такі дії, як арешти або зупинка транспортних засобів. Із

березня 2023 р. Шенгенська інформаційна система (SIS) уключає різні типи біометричних даних для автентифікації та підтвердження особи громадян, зареєстрованих у системі. До них відносять фотографії, відбитки долонь, відбитки пальців, сліди пальців, сліди долонь і записи ДНК (зокрема для зниклих безвісти) [1, с. 79].

SIRENE, яка пов'язана із SIS, сприяє обміну додатковою інформацією, уключаючи біометричні дані та кримінальну розвідку, між державами-членами. Хоча це прямо не згадується в Шенгенській конвенції, SIRENE доповнює SIS, надаючи засоби для більш детального обміну даними. Обидві системи сприяють управлінню нелегальною міграцією, причому SIS зосереджується, зокрема, на виявленні нелегальних мігрантів і відмові у в'їзді. Незважаючи на свої обмеження, SIS стала незамінним інструментом для підтримки правопорядку та безпеки, особливо щодо нелегальної імміграції. Плани для SIS II, які були розроблені для прийняття нових членів і покращення функціональності, уключають пропозиції щодо інтеграції біометричних даних та розширення доступу до системи. Однак залишається невизначеність щодо точних функціональних можливостей і витрат на впровадження, при цьому оцінки свідчать про значні фінансові інвестиції з боку держав-членів [1, с. 79].

Окрім посилення безпеки, цифровізація також допомогла підвищити ефективність і зручність перетину кордону для законних мандрівників. Автоматизовані ворота прикордонного контролю, оснащені зчитувачами електронних паспортів та біометричними сканерами, дають змогу швидше обробляти пасажирів, скорочуючи час очікування й затори на пунктах пропуску. Крім того, електронні візові системи та онлайн-платформи попередньої реєстрації допомагають мандрівникам заздалегідь отримувати необхідні дозволи й дозволи, спрощуючи процес в'їзду та покращуючи загальний досвід подорожі. Європейська система інформації про подорожі й авторизації (ETIAS) є прикладом прагнення континенту використовувати цифрові технології для полегшення законних подорожей, зберігаючи при цьому стандарти безпеки. ETIAS слугуватиме онлайн-програмою безвізового режиму, яка вимагатиме від мандрівників із країн, де діє безвізовий режим, отримати попередній дозвіл перед в'їздом до Шенгенської зони. Автоматизуючи процес перевірки та попередньо перевіряючи мандрівників, ETIAS прагне посилити безпеку кордону, не покладаючи надмірного тягаря на мандрівників [2, с. 1203].

Незважаючи на численні переваги цифровізації в прикордонному контролі, існують також проблеми та міркування, які слід урахувати. Проблеми конфіденційності щодо збору й використання біометричних

даних, потенційні ризики витоку даних або кібератак, а також відмінності в технологічній інфраструктурі між державами-членами є одними з ключових питань, які потрібно вирішити [3]. Крім того, дедалі більша залежність від автоматизованих систем викликає питання про підзвітність, прозорість і потенціал алгоритмічної помилки або помилок у процесах прийняття рішень.

3. ВИСНОВКИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ ПОДАЛЬШИХ ДОСЛІДЖЕНЬ

Застосування технологій в управлінні міграцією являє собою чітку дихотомію: у той час як одні технології сприяють добробуту та дають змогу реалізувати права й можливості, інші слугують інструментами для обмеження цих прав. Ринок технологій перетину кордону швидко розширюється, з'являється багато пропозицій, спрямованих на посилення контролю за переміщенням людей і товарів. Однак ці технології зазвичай не досягають очікуваної ефективності. Системи управління міграційною інформацією все більше покладаються на цифрові й біометричні технології, які полегшують інтеграцію, а також посилюють управління міграцією як форму контролю на прикордонних контрольно-пропускних пунктах і в приймаючих країнах.

Цифрові інструменти стали невід'ємною частиною європейського прикордонного контролю, даючи змогу органам влади посилювати безпеку, оптимізувати процеси й полегшувати законні подорожі. Застосовуючи такі передові технології, як системи програмного інтерфейсу прикладних програм (API), ворота автоматизованого контролю кордонів (ABC) і платформи ETA/ETIAS, європейські країни краще оснащені для управління міграційними потоками й розв'язання проблем безпеки у все більш взаємопов'язаному світі. Проте вкрай важливо знайти баланс між вимогами безпеки й повагою до індивідуальних прав, щоб гарантувати, що заходи контролю на кордоні залишатимуться ефективними, дієвими та етичними в епоху цифрових технологій.

REFERENCES

1. Broeders, D. (2007). The new digital Borders of Europe. *International Sociology*, 22, 1, 71–92.
2. Broeders, D., Hampshire, J. (2013). Dreaming of seamless borders: ICTs and the Pre-Emptive Governance of Mobility in Europe. *Journal of Ethnic and Migration Studies*, 39, 8, 1201–1218.

3. Cassaro, B. (2023). The impact of digitalization on migration processes. The European Union and a case study of Syrian migration. Master's degree in international relations. LUISS Guido Carli, 130 p. URL: https://tesi.luiss.it/39248/1/648522_CASSARO_BIANCA.pdf.
4. Diminescu, D. (2008). The Connected Migrant: An Epistemological Manifesto. *Social Science Information*, 47, 4, 565–579.
5. Diminescu, D. (2017). Editorial note: migrations and ICT. short overview. *Studia Universitatis Babes-Bolyai-Philosophia*, 62(3), 9–12.
6. European Commission, Migration and Home Affairs. URL: https://commission.europa.eu/about-europeancommission/departments-and-executive-agencies/migration-and-home-affairs_en.
7. European Council on Refugees and Exiles. Access to Registration Procedures for Asylum Seekers and Refugees in Europe, 2021.
8. Guizardi, M. L. (2019). The Age of Migration Crisis. *Tempo*, 25, 577–598.
9. Hamel J. Y. Information and communication technologies and migration, 2009.
10. Hidayati, I. (2019). The Process of Migration and Communication Technology Roles among Labor Migrants in Batam- Indonesia. *Society*, 7(2), 173–184.
11. Hiller, H. H., Franz, T. M. (2004). New ties, old ties and lost ties: the use of the internet in diaspora. *New media & society*, 6 (6), 731–752.
12. Koinova, M., Düvell, F., Kalantzi, F., de Jong, S., Kaunert, C., Marchand, M. International politics of migration in times of 'crisis' and beyond the COVID-19 pandemic, *Migration Studies*, 11, 1, 242–257.
13. Kozachenko, I. (2013). Horizon Scanning Report: ICT and Migration. Working Papers of the Communities & Culture Network+. URL: <https://eprints.whiterose.ac.uk/114761/1/ICT-and-Migration-Kozachenko.pdf>.
14. Madianou, M., Miller, D. (2013). Migration and new media: Transnational Families and Polymedia, Routledge.
15. Migration and Home Affairs, Common European Asylum System. URL: https://homeaffairs.ec.europa.eu/policies/migration-and-asylum/common-european-asylum-system_en.
16. Olusegun, J., Mamaiev, D., Olanrewaju A. (2023). Digital transformation and ease of migration process (a case-study of Lithuania). *Psychological Research (in the Balkans)*, 26, 145–160.
17. Palmberger, M. (2022). Migrants and new media. In Oxford University Press eBooks, pp. 163–176.
18. Ramachandran, R. (2021). The Impact of Migration on Innovation – A Note. *The IUP Journal of Business Strategy*, XVIII, 1, 22–32.
19. 6 European Union agency for asylum (2023). EUAA Strategy on Digital Innovation in Asylum Procedures and Reception Systems, May, Luxembourg.

Матеріал надійшов до редакції 03.03.2025 р.